

Suomen kirjastoseuran yhdenvertaisuus ja – tasa-arvosuunnitelma

Johdanto

Yhdenvertaisuus on keskeinen arvo, jota Kirjastoseura sitoutuu edistämään kaikessa toiminnassaan. Tämä yhdenvertaisuussuunnitelma määrittelee tavoitteet ja toimenpiteet, joiden avulla varmistamme, että kaikkia toiminnassamme mukana olevia kohdellaan tasavertaisesti riippumatta taustasta, iästä, sukupuolesta, etnisestä alkuperästä, uskonnosta, vammaisuudesta tai muista henkilökohtaisista ominaisuuksista.

Yhdenvertaisuustyötämme ohjaa moninaisuusvisiomme.

Moninaisuusvisio

Koko Suomen kirjastoseura.

Monimuotoisuus on Kirjastoseuran keskeinen arvo. Olemme järjestö, jossa yksilön omat ainutlaatuiset taustat ja kokemukset ovat toiminnan rikkaus. Haluamme luoda ympäristön, jossa erilaisuus nähdään voimavarana ja jossa kohtelemme kaikkia tasa-arvoisesti ja kunnioittavasti

Haluamme rakentaa toimintakulttuurin, jossa kaikilla on yhdenvertainen mahdollisuus osallistua, vaikuttaa ja tulla kuulluksi. Edistämme aktiivisesti moninaisuutta, yhdenvertaisuutta ja inklusiivisuutta¹ kaikilla toimintamme tasoilla ja haluamme varmistaa, että jokainen tuntee olonsa arvostetuksi, kuulluksi ja nähdyksi. Kirjastoseura kuuluu kaikille.

Kehitämme jatkuvasti käytäntöjämme ja toimintatapojamme, jotta kaikki voivat osallistua Kirjastoseuran toimintaan täysipainoisesti ja tuntea kuuluvansa joukkoon, riippumatta taustastaan tai ominaisuuksistaan. Kehitämme keskustelukulttuuriamme monisuuntaiseksi ja kuuntelevaksi. Kirjastoseura on kaikkien jäsentensä näköinen.

1: Inklusio viittaa mukaan kuulumiseen ja osallisuuteen, eli siihen, kuinka paljon esimerkiksi johonkin toimintaan, palveluun tai organisaatioon sisällytetään ihmisiä, jotka saattaisivat muuten jäädä ulkopuolelle tai tulla marginalisoiduksi eli syrjään tai reunalle työntyiksi.

1. Yhdenvertaisuustyömme tavoitteet

1.1. Edistää tietoisuutta ja ymmärrystä yhdenvertaisuudesta:

- Lisäämme tietoa ja ymmärrystä yhdenvertaisuudesta ja sen merkityksestä kaikkien järjestön jäsenten keskuudessa.
- Varmistamme, että yhdenvertaisuusperiaatteet ovat läsnä kaikessa toiminnassa ja päätöksenteossa.

1.2. Varmistaa esteetön ja syrjimätön ympäristö:

- Luomme fyysisesti ja henkisesti mahdollisimman esteettömän ympäristö kaikille järjestön jäsenille ja osallistujille.
- Estämme ja puutumme kaikkiin syrjinnän, häirinnän ja väkivallan muotoihin.

1.3. Edistää osallistumismahdollisuuksia kaikille:

- Mahdollistamme tasavertaiset osallistumismahdollisuudet kaikille riippumatta henkilökohtaisista taustoista, ominaisuuksista tai asuinpaikasta Suomessa.
- Edistämme moninaisuutta ja inklusiivisuutta kaikessa toiminnassa.

2. Toimenpiteemme yhdenvertaisuuden edistämiseen

2.1. Koulutus ja tietoisuuden lisääminen:

- Järjestämme säännöllisiä koulutuksia ja työpajoja yhdenvertaisuudesta henkilökunnalle, vapaaehtoisille ja jäsenille.
- Laadimme ja jaamme tiedotusmateriaalia, joka korostaa yhdenvertaisuuden merkitystä ja hyviä käytäntöjä.
- Tuemme yleisten kirjastojen yhdenvertaisuustyötä aktiivisesti.
- Olemme laatineet tapahtumiimme turvallisemman tilan periaatteet, joita päivitämme säännöllisesti.
- Tapahtumissamme on aina nimetyt häirintäyhdyshenkilöt, jotta osallistujilla on matalalla kynnyksellä mahdollista kertoa kohtaamastaan häirinnästä tapahtumassa.

2.2. Esteettömyys:

- Arvioimme ja parannamme mahdollisuuksien mukaan järjestön tilojen fyysistä esteettömyyttä.
- Arvioimme kaikki tapahtumiemme paikat niin, että tapahtumiin osallistuminen on aina mahdollisimman esteetöntä, myös verkkoyhteydellä.
- Varmistamme tulevina vuosina, että järjestön viestintämateriaalit ja tapahtumat ovat mahdollisimman esteettömiä kaikille, esimerkiksi tarjoamalla materiaalia eri formaateissa (kuten selkokieli) ja tarvittaessa käänämme materiaalejamme eri kielille.

2.3. Syrjinnän ja häirinnän ehkäisy:

- Käytössämme on selkeät menettelytavat syrjintä- ja häirintätapausten käsittelemiseksi, ja päivitämme ja seuraamme niitä vuosittain.
- Tarjoamme tukea ja neuvontaa toiminnassamme syrjinnän tai häirinnän kohteeksi joutuneille henkilöille.

2.4. Moninaisuuden ja inklusiivisuuden edistäminen

- Rekrytoimme mukaan toimintaamme moninaisia vapaaehtoisia ja henkilöstöä.

- Tuemme henkilöstömme ja vapaaehtoistemme moninaisia tarpeita, jotta heidän osallistumisensa toimintaamme olisi mahdollisimman helppoa.
- Edistämme moninaisuutta ja inklusiivisuutta järjestön johtamisessa ja päätöksenteossa pitämällä moninaisuusvisiomme aina läsnä päätöksenteossa ja suunnitelmien tekemisessä.
- Pohjaamme päätöksentekomme aina tietoon ja tutkimukseen ja etsimme aktiivisesti mahdollisia ennakkoluuloja, ennakoasenteita ja vinoumia toiminnassamme.

2.5. Seuranta ja arviointi:

- Kehittämme indikaattoreita ja mittareita yhdenvertaisuustavoitteiden saavuttamisen seuraamiseksi.
- Suoritamme säännöllisiä arviointeja ja päivityksiä yhdenvertaisuussuunnitelmaan ja raportoimme edistymisestämme järjestön jäsenille.

3. Vastuuhenkilömme yhdenvertaisuustyössä

Vastuussa yhdenvertaisuusstrategian kehittämisestä, toimeenpanosta ja seurannasta ovat ensisijaisesti hallitus ja toiminnanjohtaja.

Tarpeen mukaan nimeämme tulevina vuosina yhdenvertaisuusvastaavan: nimetyn henkilö, joka vastaa yhdenvertaisuustoimenpiteiden koordinoinnista ja seurannasta.

Jäsenemme ja työntekijämme sitoutuvat noudattamaan yhdenvertaisuusperiaatteita ja toimimaan aktiivisesti yhdenvertaisuuden edistämiseksi.

4. Yhteenveto

Tämä yhdenvertaisuussuunnitelma on elävä dokumentti, jota päivitetään ja kehitetään jatkuvasti vastaamaan muuttuvia tarpeita ja olosuhteita.

Koko Kirjastoseuran sitoutuminen yhdenvertaisuuteen on avainasemassa, jotta voimme luoda oikeudenmukaisen ja inklusiivisen ympäristön kaikille.

Tämä yhdenvertaisuussuunnitelma on hyväksytty Suomen kirjastoseuran hallituksen kokouksessa 30.8.2024.

Suunnitelma päivitetään kahden vuoden välein